EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 08 20
COM(2013) 595 final

2013/0285 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo valstybės narės įgaliojamos pasirašyti ir (arba) ratifikuoti Europos Sąjungos interesus atitinkančią 1995 m. Tarptautinės jūrų organizacijos priimtą tarptautinę konvenciją dėl žvejybos laivų personalo rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Tarptautinė konvencija dėl žvejybos laivų personalo rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (toliau – STCW-F konvencija) priimta 1995 m. liepos 7 d. per 1995 m. birželio 26 – liepos 7 d. Londone vykusią tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvavo 74-ių vyriausybių (įskaitant 22 dabartinių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybes) atstovai.

1978 m. priimta TJO tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (STCW konvencija) nebuvo taikoma žvejybos laivų personalui, todėl reikėjo specialiai jam skirtos konvencijos. STCW konvencija buvo pirmoji tarptautiniu mastu sutarta priemonė, kuria siekta spręsti jūrininkų kompetencijos būtiniausių standartų klausimą. Ši konvencija įgyvendinama Direktyva 2008/106/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2012/35/ES.

STCW-F konvencija siekiama užtikrinti, kad žvejybos laivuose esantis personalas būtų kvalifikuotas (turėtų oficialius atitinkamus sertifikatus) ir būtų pajėgus eiti savo pareigas (tai būtų įrodyta per medicininę apžiūrą), kad per jūriniuose laivuose vykdomas operacijas jūroje būtų kiek įmanoma sumažintas pavojus gyvybei ir (arba) turtui arba pavojus jūrų aplinkai. Konvencijoje reikalaujama, kad personalas bent tiek, kiek būtina, išmanytų tam tikrus dalykus ir bent minimalų reikalaujamą laikotarpį būtų ėjęs tam tikras pareigas laive.

Konvencija taip pat skatinamas profesinis mokymas – taip siekiama sudaryti ir palaikyti vienodas sąlygas žuvininkystės sektoriuje. Žvejybos laivų personalo profesinė kompetencija sertifikuojama laikantis konvencijos.

Jos nuostatų privalo laikytis tik 24 m. ilgio ir ilgesnių laivų, kurių variklių galia yra 750 kw arba didesnė, kapitonai, vadovaujantys specialistai, mechanikai ir radijo operatoriai. Nors visas žvejybos laivų personalas turi būti išklausęs pagrindinį su sauga susijusį mokymą, vyriausybės skatinamos rengti mokymus ir denio jūrininkams, dirbantiems 24 m. ir ilgesniuose laivuose.

Kad būtų paisoma laisvo darbuotojų judėjimo teisės, Direktyvoje 2005/36/EB nustatytos aiškios abipusio profesinių kvalifikacijų pripažinimo valstybėse narėse pagal vadinamąją bendrąją pripažinimo sistemą taisyklės.

Direktyva taikoma ES piliečiams, norintiems vykdyti profesinę veiklą kitoje valstybėje narėje, kurioje tokia profesinė veikla yra reglamentuojama. Taikant bendrąją pripažinimo sistemą darbo ieškančio asmens profesinės kvalifikacijos, įskaitant atitinkamą profesinę patirtį, lyginamos su valstybės narės, kurioje norima vykdyti atitinkamą veiklą, reikalaujamomis profesinėmis kvalifikacijomis. Šios kvalifikacijos palyginamos laikantis tiksliai nustatytų terminų. Tik jei esama esminių skirtumų valstybė narė, kurioje norima vykdyti atitinkamą veiklą, gali nustatyti kompensavimo priemones, pvz., kvalifikacinį testą arba prisitaikymo laikotarpį.

Direktyva taikoma visoms reglamentuojamoms profesijoms, išskyrus tuos atvejus, kai atskiru ES teisės aktu tam tikrai profesijai, laikantis *lex specialis* principo, nustatytos kitos specialios taisyklės, tiesiogiai susijusios su profesinių kvalifikacijų pripažinimu.

Su STCW-F konvencija susijusi profesinė veikla reglamentuojama daugumoje valstybių narių.

STCW-F konvencija nenustatoma profesinių kvalifikacijų pripažinimų sistema, kokia nustatyta Direktyvoje 2005/36/EB. Priešingai, STCW-F konvencija neleidžiama naudoti pažymėjimų, kuriuos išduoda Konvencijos šalimis nesančios valstybės. Tačiau valstybės narės įpareigotos laikytis ES teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2005/36/EB, nuostatų.

Pagal su AETR susijusią Teisingumo Teismo praktiką dėl išorės kompetencijos, valstybės narės negali ratifikuoti STCW-F konvencijos be Europos Sąjungos įgaliojimo, nes jos nuostatos dėl reglamentuojamos profesinės veiklos, kurią ES piliečiai vykdo žvejybos laivuose, pripažinimo turi įtakos Europos Sąjungos išimtinei kompetencijai šioje srityje.

Valstybėms narėms, ratifikavusioms konvenciją prieš įsigaliojant siūlomam sprendimui, reikia deponuoti TJO generaliniam sekretoriui pareiškimą, kuriame jos pripažįsta ES teisės viršenybę valstybių narių tarpusavio santykių konflikto atveju.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Jūrų žvejybos sektoriaus socialinio dialogo komitetas paragino Komisiją imtis iniciatyvų, kuriomis siekiama sparčiai įgyvendinti STCW-F konvenciją.

Kitų su gyvenimo ir darbo žvejybos sektoriuje sąlygomis susijusių tarptautinių standartų, pvz., TDO (Tarptautinės darbo organizacijos) darbo žvejybos sektoriuje konvenciją (Nr. 188), ratifikavimo ir laikymosi užtikrinimo skatinimas atitinka Jūrų žvejybos sektoriaus socialinio dialogo komiteto ir Europos Komisijos vykdomą veiklą. Konvencijos Nr. 188 tikslas – užtikrinti, kad žvejams būtų sudarytos deramos darbo sąlygos.

Komisija šiuo metu vertina žvejybos jūroje sektoriui priklausančių ES socialinių partnerių prašymą įgyvendinti jų 2013 m. gegužės 8 d. susitarimą dėl TDO konvencijos Nr. 188 nuostatų perkėlimo pagal SESV 155 straipsnį.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

Poveikio vertinimas

Netaikoma.

Todėl nereikia svarstyti kelių galimybių.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Atsižvelgiant į tai, kad profesinių kvalifikacijų pripažinimas priklauso Europos Sąjungos kompetencijai, valstybės narės negali ratifikuoti konvencijos be Europos Sąjungos įgaliojimo. Komisija siūlo Tarybai įgalioti valstybes nares ratifikuoti STCW-F konvenciją, nes tai atitinka Europos Sąjungos interesus.

Toks įgaliojimas valstybėms narėms turėtų būti suteiktas su sąlyga, kad jos, deponuodamos savo ratifikavimo dokumentą, pareikš išlygą, kad Europos Sąjungos teisė ir toliau bus taikoma plėtojant jų dvišalius santykius.

Konvenciją jau ratifikavusios valstybės narės TJO generaliniam sekretoriui pateikia pareiškimą, kuriame teigiama, kad plėtojant valstybių narių tarpusavio santykius taikomi Sąjungos teisės aktai, kuriais reglamentuojamas profesinių kvalifikacijų pripažinimas.

Siūlomas sprendimas suteiks valstybėms narėms galimybę ir paskatins jas nedelsiant imtis visų būtinų ratifikavimo veiksmų.

Teisinis pagrindas

SESV 43 straipsnio 2 dalis, 46 straipsnis, 53 straipsnio 1 dalis ir 62 straipsnis kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu.

Subsidiarumo principas

Pasiūlymas priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas taikomas nevisiškai.

Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Netaikoma.

Netaikoma.

Pasirinkta priemonė

Siūloma priemonė – Tarybos sprendimas.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi jokio poveikio Bendrijos biudžetui.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

Išsamus pasiūlymo išaiškinimas

Netaikoma.

2013/0285 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo valstybės narės įgaliojamos pasirašyti ir (arba) ratifikuoti Europos Sąjungos interesus atitinkančią 1995 m. Tarptautinės jūrų organizacijos priimtą tarptautinę konvenciją dėl žvejybos laivų personalo rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį, 46 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

(1) Tarptautinės jūrų organizacijos konvencija dėl žvejybos laivų personalo rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (toliau – atitinkamai TJO ir konvencija) buvo priimta 1995 m. liepos 7 d. per Londone TJO surengtą tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvavusių 22 valstybių narių delegacijos balsavo už jos priėmimą;

(2) konvencija iš esmės siekiama žvejybos sektoriuje tarptautiniu lygmeniu skatinti jūroje saugoti gyvybę ir turtą, taip pat jūrų aplinką, todėl pageidautina, kad jos nuostatos būtų kuo greičiau įgyvendinamos;

(3) žvejyba jūroje yra viena pavojingiausių profesijų, todėl nelaimingų atsitikimų skaičių galima sumažinti iš esmės rengiant tinkamą mokymą ir suteikiant tinkamas kvalifikacijas. Jei darbo aplinka bus saugesnė, žvejybos laivų personalo darbo vietos bus siekiamesnės – tai atitinka Europos žvejybos pramonės interesus, kurių siekiama bendrąja žuvininkystės politika. Konvencija konkrečiai siekiama apsaugoti jūrų aplinką – toks yra ir bendrosios žuvininkystės politikos tikslas;

(4) įgyvendinant žvejybos partnerystės susitarimus su trečiosiomis šalimis, svarbu, kad su ES valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų įgula turėtų tinkamas profesines kvalifikacijas, kurios patvirtinamos pripažintais pažymėjimais, kad būtų lengviau įdarbinti personalą susitarimuose nustatytomis sąlygomis;

(5) Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija skatina saugą jūroje ir darbo vietoje, taip pat žvejybos laivuose dirbančių asmenų profesinių kvalifikacijų plėtrą. ES finansinėmis priemonėmis, visų pirma Žvejybos fondo lėšomis, remia žvejybos sektoriuje rengiamą mokymą;

(6) kai kurie konvencijos straipsniai, susiję su profesinių kvalifikacijų, kurias turi tam tikrų kategorijų žvejybos laivų personalas, pripažinimo taisyklėmis, priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai ir turi įtakos Sutarties nuostatoms ir galiojantiems antrinės

Sąjungos teisės aktams, visų pirma 2005 m. rugsėjo 7 d. Direktyvai 2005/36/EC dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo[1];

(7) Sąjunga negali ratifikuoti konvencijos, kadangi ji nėra TJO šalis ir konvencijoje nėra numatyta sąlyga regioninei ekonominės integracijos organizacijai, kurią sudaro nepriklausomos valstybės ir kurios kompetencijai priklauso tam tikri konvencija reglamentuojami aspektai, pasirašyti, pripažinti, patvirtinti konvenciją arba tapti jos šalimi;

(8) kai kurios valstybės narės dar nepasirašė konvencijos, o kitos ją jau ratifikavo ir deponavo ratifikavimo dokumentą. Bendrosios žuvininkystės politikos sumetimais reikėtų, kad konvencijos nepasirašiusios arba neratifikavusios valstybės tai padarytų kuo sparčiau;

(9) todėl šiame sprendime nustatytomis sąlygomis valstybės narės, kurias saisto Sąjungos teisinės profesinių kvalifikacijų pripažinimo taisyklės, įgaliojamos pasirašyti ir ratifikuoti (priklausomai nuo atvejo) Sąjungos interesus atitinkančią konvenciją,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės įgaliojamos pasirašyti ir (arba) ratifikuoti 1995 m. liepos 7 d. Tarptautinės jūrų organizacijos priimtos Tarptautinės konvenciją dėl žvejybos laivų personalo rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų, kiek tai susiję su Europos Sąjungos kompetencijai priklausančiomis dalimis.

1 dalyje nurodytas įgaliojimas suteikiamas, jei valstybė narė konvencijos pasirašymo ir (arba) ratifikavimo dokumento deponavimo TJO generaliniam sekretoriui metu pareiškia išlygą, kad plėtojant valstybių narių santykius taikomi su profesinių kvalifikacijų pripažinimu susiję Europos Sąjungos teisės aktai.

2 straipsnis

Prieš įsigaliojant dabartiniam sprendimui konvenciją jau ratifikavusios valstybės narės, nepareikšdamos išlygos, deponuoja deklaraciją, kurioje jos pripažįsta, kad plėtojant valstybių narių santykius taikomi su profesinių kvalifikacijų pripažinimu susiję Europos Sąjungos teisės aktai.

3 straipsnis

Valstybės narės imasi reikalingų veiksmų, kad galėtų kuo skubiau, pageidautina iki 2013 m. gruodžio 31 d., deponuoti konvencijos ratifikavimo dokumentus Tarptautinės jūrų organizacijos generaliniam sekretoriui. Taryba 2014 m. sausio mėn. peržiūrės konvencijos ratifikavimo pažangą.

4 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

[1] OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas